GOVERNMENT OF KARNATAKA

DEPARTMENT OF SCHOOL EDUCATION (PRE – UNIVERSITY)

REVISED QUESTION BANK (2024-25)

SUBJECT – TELUGU (05)

FOR PUC FIRST YEAR

తెలుగు రచన పరిశీలకులు

శ్రీమతి భానుమతి ఎమ్
బి.బి.ఎమ్.పి. పి యు గరల్స్ కాలేజ్,
శివాజినగర్, బెంగళూరు

తెలుగు రచన బృందం

1. సుభాష్ ఎం ఏ బిఎడ్.
ప్రభుత్వ (మా. పు,). పదవి పూర్వ కళాశాల
డా ఐఐ రాజ్ కుమార్ రోడ్, బళ్లారి

2. శ్రీమతి భానుమతి ఎమ్
బి.బి.ఎమ్.పి. పి యు గరల్స్ కాలేజ్,
శివాజినగర్, బెంగళూరు

3. శ్రీమతి కె. త్రివేణి
న్యూ శ్రీ చైతన్య పి యు కాలేజ్,
హవంభావి, బళ్ళారి

4. శ్రీమతి రాఘవమ్మ
స్ఫూర్తి పి యు కాలేజ్,
ఆనేకల్, బెంగళూరు

పద్యభాగం

1. ఏకలవ్యుడు

ఒక మార్కు ప్రశ్నలు

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. ఏకలవ్యుడు పాఠ్యభాగ రచయితా ఎవరు?

   (ఎ) నన్నయ (బి) తిక్కన (సి) ఎఱ్ఱన (డి) పెద్దన

2. నన్నయ ఏ కాలము వాడు?

   ఎ) 10వ శతాబ్దం (బి) 11వ శతాబ్దం (సి) 12వ శతాబ్దం (డి) 13వ శతాబ్దం

3. నన్నయ ఎవరి ఆస్థానంలోని వాడు?

   (ఎ) శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు (బి) అళియ రామరాయలు

   (సి) రాజ రాజ నరేంద్రుడు (డి) సాళువ నరసింగరాయలు

4. ఏకలవ్యుడి తండ్రి పేరేమి?

   (ఎ) ద్రోణుడు (బి) దృతరాష్ట్రుడు (సి) పాండు రాజు (డి) హిరణ్యధన్వుడు

II. ఈ క్రింది పదాల సహాయంతో ఖాళీలను పూరించండి.

(అర్జునుడు, కుడిచేతి బొటన వ్రేలు, ద్రోణుడి, దక్షిణాంగుష్టము)

5. ఏకలవ్యుడు ____________________ మట్టి బొమ్మను పెట్టి పూజించెను.
6. ద్రోణుడు ఏకలవ్యుడి ______________________________ ను గురు దక్షిణగా కోరెను.
7. దక్షినాంగుష్ఠము అనగా ________________________
8. పార్థుడు అనగా ___________________________

మూడు మార్కుల ప్రశ్నలు

III. ఈ క్రింది వానికి సందర్భ సహిత వాఖ్యలు రాయండి.

9. అస్త్రవిద్యారహస్యంబు లర్థిబడసె.
10. అతడు మీకుంబ్రియ శిష్యుడటె.
11. ఎయ్యది మీకిష్టము దానిన మొదమొగువగనిత్తు.
12. మనోరుజయును బాసెనంత.

IV. ఈ క్రింది పద్యమును పూరింపుము.

13. తేజిత బాణహస్తు _ రతి మత్సరంబునన్.

14. **ఈ క్రింది పద్యమునకు భావము రాయండి.**

A. తేజిత బాణహస్తు ధృడ దీర్ఘమలీ మస క్రిష్ణదేహుగ్ర

ష్ణాజిన వస్తు నస్త్ర విషయాప్త విషాదు నిషాదు జూచియా
రాజకుమారులందఱు బరస్పర వక్త్ర విలోకన క్రియా
వ్యాజమునం దదీక్షణ నివారితులై రతిమత్సరంబునన్

నాలుగు మార్కుల ప్రశ్నలు

V. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి.

15. ఏకలవ్యుడు ఏ రీతిగా అస్త్ర విద్యలన్నీ నేర్చుకున్నాడు?
16. కౌరవపాండవులు ఏకలవ్యుని వద్దకు ఎందుకొచ్చారు?
17. ఏకలవ్యుడు కౌరవపాండవులకు తనను గూర్చి యేమని తెల్పాడు?
18. అర్జునుడు ద్రోణాచార్యునితో ఏమన్నాడు?

2. కన్యక

ఒక మార్కు ప్రశ్నలు

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. కన్యక ఎవరిని పూజించడానికి కోవెలకు వచ్చింది?
   (ఎ) దుర్గామాత ను (బి) గౌరీమాత ను (సి) సరస్వతి ని (డి) కాళీమాత ను
2. కన్యక నగలను ఏమి చేసింది?
   (ఎ) విసిరేసింది (బి) శక్తికి అర్పించింది (సి) దాచుకొంది (డి) పోగొట్టుకొంది
3. కన్యకపై ఎవరు దౌర్జన్యం చూపారు?
   (ఎ) ప్రజలు (బి) తండ్రి (సి) శక్తి (డి) పట్టమేలే రాజు

II. ఈ క్రింది పదాల సహాయంతో ఖాళీలను పూరించండి.

(మట్టి, గుండం, మంట)

4. కన్యక రాజుకు చిక్కకుండా __________________ లోకి దూకి తప్పించుకొంది.
5. రాజు అంతా తన కైవసం అనుకొన్న గర్వం __________________ లో కలిసిపోయింది.

మూడు మార్కుల ప్రశ్నలు

III. ఈ క్రింది వానికి సందర్భ సహిత వాఖ్యలు రాయండి.

6. పట్టమేలే రాజు అయితే రాజునేలే దైవముండడో.
7. పరువునిలుపను పౌరుషము మీకేల కలుగునో?
8. వీర్యమెరుగక, విద్య నేర్చక బుద్ధిమాలినచో కలుగవా యిక్కట్లు.

9. పదం పద్యం నిలిచెను కీర్తులపకీర్తుల్.

నాలుగు మార్కుల ప్రశ్నలు

IV. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి.

10. కన్యక రాజుతో ఏమన్నది?
11. 'విప్రుడు' – 'క్షత్రియుడు' వీళ్ళ లక్షణం ఏమిటి?
12. కన్యక పాత్ర గురించి మీ అభిప్రాయం వ్రాయండి?
13. కన్యక పాఠం ద్వారా గురజాడ అందించిన సందేశం ఏమిటి? వివరించండి?

3. గజేంద్ర మోక్షం

ఒక మార్కు ప్రశ్నలు

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. 'గజేంద్ర మోక్షం' పాఠ్యభాగమును రచించిన కవి ఎవరు?

   (ఎ) నన్నయ (బి) పోతన (సి) తిక్కన (డి) ఎఱ్ఱన

2. పోతన గారి కాలం ఏది?

   (ఎ) 11వ శతాబ్దం (బి) 12వ శతాబ్దం (సి) 14వ శతాబ్దం (డి) 15వ శతాబ్దం

3. విష్ణువు వెంట మొదట వెళ్ళినది ఎవరు?

   (ఎ) గరుడుడు (బి) లక్ష్మి (సి) నారదుడు (డి) దేవతలు

4. విష్ణువును మొసలిని దేనితో చంపాడు?

   (ఎ) గధ (బి) శంఖము (సి) చక్రము (డి) బాణము

II. ఈ క్రింది పదాల సహాయంతో ఖాళీలను పూరించండి.

(సహజ పండితుడు, ఆంధ్ర మహాభాగవతం, బోగినీదండకం మరియు వీరభద్ర విజయం, రామాయణం)

5. 'గజేంద్ర మోక్షం' పాఠ్యభాగం ను ______________________ నుండి గ్రహింపబడింది.
6. పోతన ఇతర రచనలు ______________________________________
7. పోతన గారి బిరుదు ________________________________

మూడు మార్కుల ప్రశ్నలు

III. ఈ క్రింది వానికి సందర్భ సహిత వాఖ్యలు రాయండి.

8. ఈశ్వరునే శరణంబు వేడెదన్.
9. ఏకాకృతి వెలుగు నతనినే సేవింతున్.
10. కలడు కలండనెడు వాడు కలడో లేడో!

11. వినడె చూడడె తలపడె వేగరాడె.

12. రావే యీశ్వర! కావవే వరద! సంరక్షింపు భద్రాత్మకా!

13. శరణార్థిని నన్ను గానవే!

IV. ఈ క్రింది పద్యములను పూరింపుము.

14. ఎవ్వనిచే జనించు _ శరణంబు వేడెదన్.

15. లావొక్కింతయు లేదు _ భద్రాత్మకా!

16. **ఈ క్రింది పద్యములకు భావములను రాయండి.**

A. అల వైకుంఠపురంబులో నగరిలో నామూల సౌధంబుదా
పల మందార వనాంతరామృత సరః ప్రాంతేందు కాంతోప లో
త్పల పర్యంక రమావినోదియగు నాపన్నప్రసన్నుండు వి
హ్వల నాగేంద్రము "పాహి పాహి" యన గుయ్యాలించి సంరభియై.

B. సిరికిం జెప్పడు శంఖ చక్ర యుగమూ జేదోయి సంధింపడే
పరివారంబును జీర డభ్రగపతిం బన్నింప డాకర్ణికాం
తరధమ్మిల్లము జక్కనొత్తడు వివాదప్రోత్థిత శ్రీకుచో
పరి చేలాంచలమైన వీడడు గజప్రాణావనోత్సాహియై.

నాలుగు మార్కుల ప్రశ్నలు

V. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి.

17. గజేంద్రుడు విష్ణువును ప్రార్థించిన విధమెట్టిది?

18. విష్ణువు వెనుక ఎవరెవరు వెళ్ళారు?

19. విష్ణువు తన చక్రంతో మొసలిని ఎలా చంపాడు?

4. హనుమత్సందేశము

ఒక మార్కు ప్రశ్నలు

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. 'హనుమత్సందేశము' – రచయిత్రి ఎవరు?
(ఎ) కవయిత్రి మొల్ల (బి) రంగనాయకమ్మ (సి) వేంగమాంబ (డి) తాళ్ళపాక తిమ్మక్క

2. కవయిత్రి మొల్ల కాలమేది?
(ఎ) 15వ శతాబ్దం (బి) 16వ శతాబ్దం (సి) 17వ శతాబ్దం (డి) 18వ శతాబ్దం

3. మొల్ల వ్రాసిన 'రామాయణం' ను ఎవరికి అంకితమిచ్చింది?
(ఎ) ఈశ్వరుడు (బి) రాముడు (సి) లక్ష్మణుడు (డి) సీతమ్మ

4. ఆంజనేయుని తల్లి ఎవరు?

(ఎ) సుమిత్ర (బి) సీత (సి) పార్వతి (డి) అంజనా దేవి

II. ఈ క్రింది పదాల సహాయంతో ఖాళీలను పూరించండి.

(ఆంజనేయుడు, ఉంగరం, తలపువ్వులు, శిరోరత్నం, రాముడు)

5. రాముడు సీతమ్మకు ______________________ ను గుర్తుగా పంపెను.
6. సీతమ్మ రాముడికి తన ______________________ ను గుర్తుగా పంపెను.
7. ____________________________ సుగ్రీవుని మంత్రిగా ఉండెను.
8. హనుమంతుడు పెరిగినపుడు చుక్కలు ____________________ గా ఉండెను.

మూడు మార్కుల ప్రశ్నలు

III. ఈ క్రింది వానికి సందర్భ సహిత వాఖ్యలు రాయండి.

9. వినయంబున విన్నవించె విస్ఫుట ఫణితిన్.
10. నన్నును దల్లిమారుగా గని కొలువంగ నేర్చు.
11. చుక్కలు తల పువ్వులుగా.

IV. ఈ క్రింది పద్యములను పూరింపుము.

12. జనకుని భంగి _ జాటి చెప్పుమా!

13. నీవిభుడబ్ధి దాటి _ నిజంబు నమ్ముమా.

14. **ఈ క్రింది పద్యములకు భావములను రాయండి.**

A. జనకుని భంగ రామనృపచంద్రుని నన్నును దల్లిమారుగా
గని కొలువంగ నేర్చు గుణగణ్యుని నేర్చు గుణగణ్యుని లక్షణు నీతిపారగున్
వినదగరాని పల్కులవివేకము చేతను బల్కినట్టి యా
వినుత మహాఫలం బనుభవించితి నంచును జాటి చెప్పుమా!

B. నీవిభుడబ్ధిదాటి ధరణీతలనాథులు సన్నుతింప సు
గ్రీవ సుషేణ ముఖ్య బలబృందముతో నరుదెంచి నీచునిన్
రావణు నాజిలోదునిమి రాజసమొప్పగ నిన్నుగొంచు సే
నావళి తోడ నీపురికి నారయనేగు నిజంబు నమ్ముమా.

నాలుగు మార్కుల ప్రశ్నలు

V. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి.

15. సీత ఎదుట నిలిచి హనుమంతుడేమని పలికెను?

16. సీత తన సందేశాన్ని హనుమంతునితో ఎలా చెప్పింది?

17. రామలక్ష్మణుల రూపురేకలను హనుమంతుడెలా వర్ణించాడు?

18. శిరోరత్నాన్ని ఇవ్వడానికి అనుమానించిన సీతమ్మను హనుమంతుడెలా నమ్మించాడు?

5. కుంతీకుమారి

ఒక మార్కు ప్రశ్నలు

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. కుంతి ఎవరి కుమార్తె?

(ఎ) ద్రోణుడు (బి) సూర్యుడు (సి) కుంతి బోజుడు (డి) ఇంద్రుడు

2. మంత్రం జపిస్తూ కుంతి ఎవరిని పిలిచింది?

(ఎ) రాముడిని (బి) సూర్యుడిని (సి) ఇంద్రుడిని (డి) కృష్ణుడిని

3. కరుణశ్రీ పూర్తి పేరేమి?

(ఎ) జంధ్యాల పాపయ్య శాస్త్రి (బి) గురజాడ వేంకట అప్పారావు

(సి) ఉషాశ్రీ (డి) డా॥ జక్కంపూడి మునిరత్నం

4. కుంతి బిడ్డను ఏ నదిలో వదిలింది?

(ఎ) కృష్ణా (బి) యమునా (సి) గోదావరి (డి) గంగా

మూడు మార్కుల ప్రశ్నలు

II. ఈ క్రింది పద్యములను పూరింపుము.

5. అది రమణీయ పుష్పవన _ మెట్లమీదుగన్!

6. ముని మంత్రమ్ము _ సౌభాగ్యముల్.

7. పున్నమి చందమామ _ నాయనా!

8. **ఈ క్రింది పద్యములకు భావములను రాయండి.**

A. అది రమణీయ పుష్పవన – మావనమం దొక మేడ – మేడపై
నది యొక మాఱు మూలగది – ఆ గదితల్పులు తీసి మెల్లగా
పదునయిదేండ్ల యీడుగల బాలిక – పోలిక రాచపిల్ల – జం
కొదవెడి కాళ్ళతోడ దిగుచున్నది కిందకు మెట్లమీదుగన్!

B. ముని మంత్రమ్ము నొసంగనేల? ఇడిబో ముమ్మందు మార్తాండు ర
మ్మని నే కోరగనేల? కోరితినిబో అతండు రానేల? వ
చ్చేనుబో కన్నియనంచు నెంచక ననున్ జేపట్టగానేల? ప
ట్టెనుబో పట్టి నొసంగనేల? అడుగంటెన్ కుంతి సౌభాగ్యముల్.

C. పున్నమ చంద్రమామ సరిపోయెడి నీ వరహాలమోము నే
న్నటికైన చూతునె! మణీ! దురదృష్టముగప్పికొన్న నా
కన్నుల కంతభాగ్యమును కల్గునె? ఏ యమయైన ఇంత నీ
కన్నము పెట్టి ఆయువిడినప్పటి మాటగదోయి నాయనా!

నాలుగు మార్కుల ప్రశ్నలు

III. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి.

9. గంగలో వదలడానికి ముందు కుంతి ఏమని దుఃఖించింది?
10. కుంతి పెట్టెను అమర్చడానికి ఏమేమి చేసింది?
11. కుంతి మాతృహృదయాన్ని మీ పాఠ్యభాగం ఆధారంగా వర్ణించండి?

6. హంపీ క్షేత్రం

ఒక మార్కు ప్రశ్నలు

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. 'గబ్బిలము' కావ్యాన్ని ఎవరు వ్రాసారు?

(ఎ) గుఱ్ఱం జాషువా (బి) నన్నయ (సి) పోతన (డి) మొల్ల

2. జాషువా జన్మించిన సంవత్సరం ఏది?

(ఎ) 1995 (బి) 1895 (సి) 1785 (డి) 1685

3. జాషువా గారి బిరుదును తెలపండి?

(ఎ) ఉదయశ్రీ (బి) సహజ పండితుడు (సి) నవయుగ చక్రవర్తి (డి) వికటకవి

4. శ్రీకృష్ణదేవరాయల ముఖ్య పట్టణమేది?

(ఎ) గులబర్గా (బి) రాయచూరు (సి) హైదరాబాదు (డి) హంపీ

5. హంపీ సమీపమున నున్న నది ఏది?

(ఎ) కృష్ణా (బి) గోదావరి (సి) తుంగభద్ర (డి) నర్మదా

మూడు మార్కుల ప్రశ్నలు

II. ఈ క్రింది వానికి సందర్భ సహిత వాఖ్యలు రాయండి.

6. నీకూంగూర్తు రానందమున్.
7. నాటి పెంపును దలంపన్ యేను కంపించెడున్.
8. నిన్ను ధైర్యవతిగా గణియింతురు.
9. తెల్లవారినది లేదు.

III. ఈ క్రింది పద్యమును పూరింపుము.

10. హంపీ క్షేత్రము జూచి _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ గూర్తు రానందమున్.

11. ఈ క్రింది పద్యమునకు భావము రాయండి.

A. హంపీ క్షేత్రము జూచి పోవలయు నమ్మో తెల్గురాజ్యంపు నై
లింపశ్రీల కొకానొకప్పుడది కేళీరంగమే తద్రమా
శంపావల్లరు లాఱిపోయిన ప్రదేశంబందు నీ బంధుగుల్
కొంపల్గట్టి నివాసముండెదరు నీకుం గూర్తు రానందమున్.

నాలుగు మార్కుల ప్రశ్నలు

IV. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి.

12. హంపీ క్షేత్రాన్ని గూర్చి వివరించండి?
13. ఉగ్రనరసింహుని గూర్చి కవి ఏమి చెప్పాడు?
14. గణపతి శిల్పాన్ని గూర్చి కవి చెప్పినదేమీ?
15. శ్రీకృష్ణదేవరాయల వైభవమెట్టిది?

7. వ్యాసమహర్షి

ఒక మార్కు ప్రశ్నలు

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. 'వ్యాసమహర్షి' పాఠ్యభాగ కవి ఎవరు?

   (ఎ) డా॥ సి. వి. సుబ్బన్న శతావధాని (బి) గుఱ్ఱం జాషువా

   (సి) అడవి బాపిరాజు (డి) గురజాడ వేంకట అప్పారావు

2. వ్యాసమహర్షి తండ్రి ఎవరు?

   (ఎ) వశిష్ఠ మహర్షి (బి) పరాశరుడు (సి) నారదుడు (డి) శక్తి

3. డా॥ సుబ్బన్న శతావధాని గారి బిరుదు ఏది?

   (ఎ) అవధాని పితామహ (బి) కవి సామ్రాట్ (సి) ప్రజా కవి (డి) సహజ పండితుడు

II. ఈ క్రింది పదాల సహాయంతో ఖాళీలను పూరించండి.

(మత్స్యగంధి, సత్యవతి, మరియు యోజనగంధి, సీతాగంధి)

4. వ్యాసమహర్షి తల్లి ______________________________

5. _________________________ , _________________________ అనునవి మత్స్యగంధి ఇతర పేర్లు

మూడు మార్కుల ప్రశ్నలు

III. ఈ క్రింది పద్యమును పూరింపుము.

6. ప్రాంశుడు నీల _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ డయ్యెడున్.

7. **ఈ క్రింది పద్యమునకు భావము రాయండి.**

A. ప్రాంశుడు నీల నీరదన వర్ణశరీరుడు వైదికుండు వి
ష్ణ్వంశభవుండు కృష్ణహరిణాజిన వస్త్రుడు వీడు భారతీ
వంశవర్ధనుండగు దపశ్చరణ ప్రవణుండగున్ దుషా
రాంశుముఖీ! త్వదీయ హృదయప్రయకారి చరిత్రుడయ్యెడున్.

నాలుగు మార్కుల ప్రశ్నలు

IV. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి.

8. వ్యాసుని గూర్చి పరాశరుడు సత్యవతితో ఏమన్నాడు?
9. తన తల్లితో వ్యాసమహర్షి ఏమన్నాడు?
10. మత్స్యగంధిని పరాశరుడు 'యోజనగంధి' గా ఎట్లు మార్చాడు?

మూడు మార్కుల ప్రశ్నలు

V. ఈ క్రింది వానికి సందర్భ సహిత వాఖ్యలు రాయండి.

11. అద్దమందు జూచి నట్లకాదె!
12. త్వదీయ హృదయప్రియకారి చరిత్రుడయ్యెడున్.
13. రమ్మన్నన్ చనుదెంచెదన్ క్షనమునన్.
14. నీ వనాఘ్రాత పుష్పమ్ము లీలనమరి పరిమళింతువు.

8. గోదావరి

ఒక మార్కు ప్రశ్నలు

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. అడవి బాబిరాజు ఎప్పుడు జన్మించాడు?

   (ఎ) 1995 (బి) 1895 (సి) 1780 (డి) 1880

2. అడవి బాపిరాజు గారి ఇతర రచన ఏది?

   (ఎ) అనసూయ (బి) కన్యాశుల్కం (సి) గబ్బిలం (డి) మొల్ల రామాయణం

3. గోదావరి దేనితో హస్తాలు కలిపింది?

   (ఎ) యమునా నదితో (బి) కృష్ణా నదితో (సి) ఆకాశ గంగతో (డి) సముద్రం తో

4. గోదావరి వేటిని మెళ్ళోదాల్చింది?

(ఎ) ఊళ్ళను (బి) పువ్వులను (సి) చెట్లను (డి) గుట్టలను

5. గోదావరి ఎలా ప్రవహించింది?

(ఎ) నిదానంగా (బి) పరవళ్ళతో (సి) పెద్ద శబ్దంతో (డి) నిశ్శబ్దంగా

నాలుగు మార్కుల ప్రశ్నలు

II. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి.

6. గోదావరి పరవళ్ళను కవి ఏవిధంగా వర్ణించాడు?

గద్యభాగం

1. బుద్ధి బలం

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. "బుద్ధి బలం" పాఠ్యభాగ రచయిత ఎవరు?
   (ఎ) శ్రీశ్రీ (బి) పరవస్తు చిన్నయసూరి (సి) సూరి (డి) జాషువా
2. "శశము" అనగానేమి?
   (ఎ) సింహం (బి) కుందేలు (సి) ఏనుగు (డి) పులి
3. "కంఠీరవ" మనగానేమి?
   (ఎ) పులి (బి) ఏనుగు (సి) జింక (డి) సింహం
4. ఎంత బుద్ధివంతునైనను ఏవిధంగా గెలవ వచ్చును?
   (ఎ) బలం (బి) భుజశక్తి (సి) బుద్ధి బలం (డి) కండబలం
5. చిన్నయసూరి ఇతర రచనలేవి?
   (ఎ) అక్షరగుచ్ఛం (బి) గబ్బిలము (సి) ప్రత్యక్షదైవం (డి) అనసూయ

II. ఈ క్రింది పదాల ఆధారంగా ఖాళీలను పూరించండి.

(సింహం, తన ప్రతిబింబం, ఏనుగు)

6. సింహం బావిలో ______________________ ను చూచెను.
7. అడవికి రాజు _____________________.

III. ఈ క్రింది వానికి సందర్భ సహిత వాఖ్యాలు రాయండి. **(మార్కులు-3)**

8. "వంతు నీ పాలంబడియె"
9. ఎంతవానికేని విధి విధానంబు అప్రతిహతంబుగాదె
10. కుట్టిన తేలండ్రు కుట్టకున్న కుమ్మరి పురువండ్రుగాదె

IV. క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి. **(మార్కులు-4)**

11. మృగములన్నియు కలిసి సింహంతో పలికిన పలుకులేవి?
12. కుందేలు తన ప్రాణమును కాపాడు కొనుటకై పన్నిన ఉపాయమేమి?
13. శశకంబు సింహాన్ని ఏవిధంగా చంపించింది?
14. ఎంతవాడైనను బుద్ధిబలముచే గెలువవచ్చు అను నీతిని తెల్పు కథను వివరించుము?

2. విదుర నీతులు

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. విదుర నీతులు ఎందుండి గ్రహింపబడింది?

   (ఎ) నన్నయ భారతం (బి) ఉషశ్రీ భారతం – ఆదిపర్వం

   (సి) శాంతి పర్వం (డి) ఎఱ్ఱన భారతం – విరాట పర్వం

2. విదురుడు ఎవరికి నీతులు చెబుతున్నాడు?

   (ఎ) ధృతరాష్ట్రుడు (బి) ధర్మరాజు (సి) భీష్ముడు (డి) పాండురాజు

3. విద్వాంసులను లోకం ఏమి చేస్తుంది?

   (ఎ) ద్వేషంతో చూస్తుంది (బి) గౌరవిస్తుంది (సి) పలుకరిస్తుంది (డి) నిలదీస్తుంది

4. మూర్ఖుల మొదటి లక్షణమేది?

   (ఎ) అహంకారం (బి) మంచితనం (సి) పిసినారితనం (డి) పొగరుతనం

5. జ్ఞానులు మట్టినీ, బంగారాన్ని ఏ దృష్టితో చూస్తారు?

   (ఎ) అయిష్టంగా (బి) సమాన దృష్టి (సి) ఎక్కువ దృష్టి (డి) ఏవికావు

II. ఈ క్రింది పదాల ఆధారంగా ఖాళీలను పూరించండి.

(ధర్మము, వ్యర్థ, పురాణ పండ సూర్య ప్రకాశ దీక్షితులు, జంధ్యాల పాపయ్య శాస్త్రి)

6. ఉషశ్రీ గారి పూర్తి పేరు ________________________.
7. మరణానంతరం మనకు ______________ తోడుగా నిలుస్తుంది.
8. అపాత్రదానం ________________ మౌతుంది.

III. ఈ క్రింది వానికి సందర్భ సహిత వాఖ్యలు రాయండి. (మార్కులు-3)

9. దొరకని వస్తువుల కోసం బాధపడకూడదు.
10. పరమ దరిద్రంలో ఉన్నప్పటికీ ఆకాశానికి నిచ్చెనలు వేస్తారు.
11. ఈ ఇరువురూ వ్యర్థ జీవులే.
12. ఎప్పుడూ ఏదోఒక పని చేస్తూ ఉండాలి.
13. వ్యక్తికి శీలం ప్రధానం.
14. ధనానికంటే గుణానికే ప్రథమ గౌరవం.

IV. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి. (మార్కులు-4)

15. విద్వాంసుల లక్షణాలేవి?
16. మూర్ఖుల స్వభావం ఎలాంటిది?
17. విదుర నీతులలో నీకు బాగా నచ్చిన వాటిని ఎనిమిదింటిని రాయండి?

3. బసవేశ్వరుడు

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. బసవేశ్వరుని తల్లిదండ్రులెవరు?
   (ఎ) సీతమ్మ, రామబ్రహ్మం (బి) మాదాంబా, మాదరసులు
   (సి) జీరమ్మ, బచ్చప్ప (డి) లక్కమాంబ, కేసన
2. కళ్యాణ కటకానికి రాజు ఎవరు?
   (ఎ) బిజ్జలుడు (బి) బలదేవుడు (సి) అశోకుడు (డి) శ్రీకృష్ణదేవరాయలు
3. బసవేశ్వరుడు ఎక్కడ లింగైక్యం చెందెను?
   (ఎ) సంగమేశ్వరము (బి) శ్రీశైలం (సి) మహానంది (డి) బిజాపురము
4. బసవేశ్వరుడు ఎవరి దగ్గర మంత్రిగా నుండెను?
   (ఎ) రాయలు (బి) మనుమసిద్ధి (సి) బిజ్జలుడు (డి) బలదేవుడు

II. ఈ క్రింది పదాల ఆధారంగా ఖాళీలను పూరించండి.

(కర్ణాటక, ఆంధ్ర, కేరళ, గంగాంబిక, గుణముగలవాడు)

5. బసవేస్వరుని భార్య ______________________.
6. శ్రీశైలమునకు పడమట ______________________ రాజ్యమున్నది.
7. బసవేశ్వరుడు ______________________ గొప్పవాడని బోధించెను.

III. ఈ క్రింది వానికి సందర్భ సహిత వాఖ్యలు రాయండి. **(మార్కులు-3)**

8. ఈశ్వర సన్నిధానమున హెచ్చు తగ్గులు లేవు.
9. త్రికరణ శుద్ధి గలవాడే గొప్పవాడు.
10. కాయకష్టములం దుచ్చ నీచములు లేవు.

IV. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి. **(మార్కులు-4)**

11. బసవేశ్వరుని బాల్య జీవితం ఎట్లుండెను?
12. బసవన విద్యాభ్యాసం ఎప్పుడు ఎక్కడ ఎట్లు సాగెను? ఎలా మంత్రి అయ్యెను?
13. భగవంతుని మెప్పించుటకు బసవన చూపిన మార్గమేది?
14. కళ్యాణకటకమున విప్లవమునకు కారణమేమి?

4. సౌరశక్తి

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. సూర్యుడు భూమిని ఎలా చూసుకుంటున్నాడు?

   (ఎ) తండ్రిలా (బి) కన్నబిడ్డలా (సి) పుత్రవాత్సల్యంతో (డి) పెంపుడు తల్లిలా

2. సూర్యుని శక్తిలోని ఎన్నోవంతు భూమిని చేరుతుంది?

   (ఎ) వందకోట్లు (బి) రెండువందల (సి) సగం (డి) సంపూర్ణ శక్తి

3. సౌరశక్తి వాళ్ళ ఎన్ని డిగ్రీల దాకా వేడిమిని పొందవచ్చు?

   (ఎ) 2000°C (బి) 3000°C (సి) 1000°C (డి) 4000°C

4. సూర్యుని నుండి వేడిని గ్రహించడానికి ఎన్ని రకాల పరికరాలను వాడుతుంటారు?

   (ఎ) రెండు రకాలు (బి) నాలుగు రకాలు (సి) ఆరు రకాలు (డి) ఐదు రకాలు

II. ఈ క్రింది పదాల ఆధారంగా ఖాళీలను పూరించండి.

(ఆహారం, నీరు, వెలుతురు, వేడి, సోలార్ కుక్కర్లు, సోలార్ హీటర్)

5. ________________________ తో వంట చేసుకోవచ్చు.

6. ___________________ , ___________________ అనేవి జీవుల మనుగడకు మూల అవసరాలు.

III. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి. (మార్కులు-4)

7. భూమిపై ప్రాణుల మనుగడకు సూర్యుడే ఆధారం ఎలా?
8. సోలార్ కుక్కర్లు ఎలా పనిచేస్తాయి?
9. సౌరశక్తి గృహరంగంలో మంచినీటి కోసం ఎలా ఉపకరిస్తుంది?
10. సూర్యరశ్మి నుండి ఈ మధ్య విద్యుత్ ను ఎలా తయారు చేస్తున్నారు?
11. వ్యవసాయరంగంలో సౌరశక్తి ఎలా ఉపయోగపడుతుంది?

5. వివేకానంద సందేశము

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. స్వామి వివేకానందుడు ఎప్పుడు జన్మించెను?

   (ఎ) 12-1-1863 (బి) 15-2-1863 (సి) 13-1-1863 (డి) 12-1-1873

2. స్వామి వివేకానందుని అసలు పేరేమి?

   (ఎ) నరేన్ (బి) నరేంద్ర (సి) వీరేశ్వర (డి) సురేంద్ర

3. స్వామి వివేకానందుడు ఎవరివద్దకు వెళ్ళెను?

   (ఎ) పరమాత్మ (బి) పరమహంస (సి) విశ్వనాథ (డి) పరమేశ్వర

4. స్వామి వివేకానందుడు ఎప్పుడు మరణించెను?

   (ఎ) 4-7-1903 (బి) 4-7-1902 (సి) 14-7-1905 (డి) 3-5-1902

II. ఈ క్రింది పదాల ఆధారంగా ఖాళీలను పూరించండి.

(విశ్వనాథ దత్తు, భువనేశ్వరీదేవి, కాళీమాత, కలకత్తా, పవిత్రత, పట్టుదల, ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానమే, ప్రతి మనిషీ దైవమే)

5. స్త్రీ పురుషులలో ____________________ భావన పెరుగుతుంది.
6. స్వామి వివేకానందుని తల్లి ________________________ తండ్రి ______________________.
7. పరమహంస సలహాపై స్వామి వివేకానందుడు __________________ గుడికి వెళ్ళెను.
8. ____________________ సంవత్సరంలో స్వామి వివేకానందుడు జన్మించెను.
9. ____________________ , ____________________ విజయ సాధనకు అత్యవసరములు.
10. భారతదేశం ప్రపంచానికి ఇచ్చే కానుక ______________________________.

III. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులకు మించకుండా సమాధానాలు రాయండి. (మార్కులు-4)

11. స్వామి వివేకానందుడు సన్యాసం స్వీకరించిన విధం?
12. శీలం పెంపొందించుటలో స్వామి వివేకానందుడు ఇచ్చిన సూచనలు?
13. ఉన్నతస్థితి చేరుకోవడానికి వివేకానండుడిచ్చిన సలహాలను వవరించండి?

6. నిగమశర్మ అక్క

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. "నిగమశర్మ" అంటే అర్థమేమి?

   (ఎ) వేదాలను అధ్యయనం చేసినవాడు (బి) మూర్ఖుడు

   (సి) పండితుడు (డి) తెలివి లేనివాడు

2. నిగమశర్మ అక్క తండ్రి పేరేమి?

   (ఎ) భూపతి (బి) సభాపతి (సి) జగపతి (డి) విశ్వపతి

3. నిగమశర్మ అక్క పాఠ్యభాగ రచయిత ఎవరు?

   (ఎ) గురజాడ (బి) పణతుల రమేశన్

   (సి) రాళ్ళపల్లి అనంతకృష్ణ శర్మ (డి) జక్కంపూడి మునిరత్నం

II. ఈ క్రింది పదాల ఆధారంగా ఖాళీలను పూరించండి.

(సారస్వతోపన్యాసములు, ఇంటి తిన్నెపై, అరుగుపై)

4. నిగమశర్మ అక్క పాఠ్యభాగం ______________________ నుండి గ్రహించబడింది.
5. నిగమశర్మ భుజించిన పిదప ________________ పై కూర్చున్నాడు.

III. ఈ క్రింది వానికి సందర్భ సహిత వాఖ్యలు రాయండి. (మార్కులు-3)

6. 'సీ'! ఏమిరాయిది?
7. చుక్క తెగిపడిన వడపున?
8. 'భారతమునకు కర్ణునివలె' నీవే యీ యింటికి కాధారము?
9. నీకీ బికారితనమేల?
10. ఇట్లు కులధ్వంసము చేయుదురా?
11. నీకు గావలసెనా హరికౌస్తుభామైన దెచ్చెద?

IV. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి. (మార్కులు-4)

12. నిగమశర్మ అక్క తన తమ్ముని సరిదిద్దడానికి చేసిన ప్రయత్నమేమి?
13. నిగమశర్మ అక్క పాత్ర చిత్రణ వివరింపుము?
14. నిగమశర్మ గూర్చి వివరింపుము?
15. నిగమశర్మ అక్క, తమ్ముని మందలించిన తీరెట్టిది?

7. ఎర్రన గారి సావిత్రి

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. సావిత్రి ఎవరి కుమార్తె?

   (ఎ) అశ్వపతి (బి) దళపతి (సి) గజపతి (డి) జగపతి

2. సత్యవంతుడు మరణిస్తాడని ఎవరు చెప్పారు?

   (ఎ) యముడు (బి) నారదుడు (సి) అశ్వపతి (డి) ఆకాశవాణి

3. అరణ్యంలో సావిత్రి ఎవరిని చూసింది?

   (ఎ) రాముడు (బి) యముడు (సి) శివుడు (డి) నారదుడు

II. ఈ క్రింది పదాల ఆధారంగా ఖాళీలను పూరించండి.

(సత్యవంతుడు, అశ్వపతి, దళపతి, భర్త ప్రాణాలు)

4. సావిత్రి తండ్రి ________________________.
5. యముణ్ణి మెప్పించి సావిత్రి ________________________ పొందింది.
6. సావిత్రి భర్త పేరు ____________________________.

III. ఈ క్రింది వానికి సందర్భ సహిత వాఖ్యలు రాయండి. (మార్కులు-3)

7. నీవెరుగని ధర్మమేదీ లేదు.
8. అయ్యా! మీరెవ్వరు? ఏమి చేయడానికిలా వచ్చారు?
9. ఉపవాసశ్రమ మిప్పిడించుకయు నాయుల్లంబునం దోపదు.

IV. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి. (మార్కులు-4)

10. సావిత్రి గొప్పదనాన్ని తెలియజేయండి?
11. సావిత్రి సత్యవంతుని వివాహమాడిన విధం తెల్పండి?
12. సావిత్రి సత్యవంతున్ని ఎలా బ్రతికించుకుంది?
13. సావిత్రి యముణ్ణి పొగడిన విధాన్ని తెల్పండి?

8. త్యాగరాజు

I. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సరియైన సమాధానం ఎన్నుకొని రాయండి.

1. త్యాగయ్య జన్మదినమేది?

   (ఎ) 4-5-1767 (బి) 5-5-1767 (సి) 4-5-1768 (డి) 4-6-1768

2. త్యాగయ్య గురువు ఎవరు?

   (ఎ) శొంఠి వెంకటరమణయ్య (బి) వ్యాసరాయ

   (సి) శొంఠి రమణయ్య (డి) శొంఠి వెంకట సీతయ్య

3. త్యాగయ్యకు సన్యాసి వేషంలో వచ్చి గ్రంథములిచ్చిన వారెవరు?

   (ఎ) రాముడు (బి) నారదుడు (సి) హరి (డి) శ్రీనివాసుడు

4. త్యాగయ్యను కంచికి రమ్మని ఆహ్వానించిన దెవరు?

   (ఎ) ఉపనిషత్ బ్రహ్మ (బి) రావణ బ్రహ్మ

   (సి) విష్ణు శర్మ (డి) సుందర ముదలియార్

II. ఈ క్రింది పదాల ఆధారంగా ఖాళీలను పూరించండి.

(భక్తి, సీతమ్మ, రామబ్రహ్మం, బెంగళూరు నాగరత్నమ్మ, డబ్బుకి)

5. త్యాగయ్య తల్లిదండ్రులు ____________________ , ____________________.
6. త్యాగయ్య సమాధిపై ఆలయ నిర్మాణం చేసిన వారెవరు ____.
7. త్యాగయ్య తన కీర్తనలలో ______________________________ కి ప్రాధ్యాన్యమిచ్చారు.

III. ఈ క్రింది వానికి సందర్భ సహిత వాఖ్యలు రాయండి. (మార్కులు-3)

8. నిధి చాలా సుఖమా? రాముని సన్నిధి సేవ సుఖమా?
9. అయితే ఆ డబ్బును దేవుడే కాపాడుకుంటాడు.
10. 'కావేరీ ఘట్టంలో దాగి వున్నాను'

IV. ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా సమాధానాలు రాయండి. (మార్కులు-4)

11. తిరువైయార్ లో త్యాగయ్యకు రామసాక్షాత్కారం ఎలా కలిగింది?
12. త్యాగయ్య రామపూజకు భగ్నం ఎలా కలిగింది? ఆ తరువాత ఏమైంది?
13. త్యాగయ్యగారి కోవూరు క్షేత్ర సందర్శనం విశేషాలు తెల్పండి?
14. త్యాగయ్య ఎలా నిర్యాణం చెందాడు?

ఉపవాచకము

కెంపేగౌడ – కర్ణాటక రాష్ట్రము – బెంగుళూరు మహానగరము

I. ప్రశ్నలు:

1. బెంగుళూరు నగరపు గొప్పదనమును వివరింపుము?

2. దొడ్డమ్మ పాళెగాని చేజిక్కకుండ తప్పించుకొనిన విధమును తెలుపుము?

3. కెంపేగౌడ బాల్య విశేషముల నెరిగింపుము?

4. కెంపేగౌడ కోటను బెంగుళూరు వద్దనే ఏలకట్టెనో తెలుపుము?

5. బెంగుళూరు అను పేరేర్పడిన విధమును విశదీకరింపుము?

6. లక్ష్మమ్మ బలియైన వృత్తాంతమును వివరింపుము?

7. కెంపేగౌడ బెంగుళూరు నగరమును వృద్ధిచేసిన విధమును తెలుపుము?

8. కెంపేగౌడ కావించిన ప్రజోపయోగ కార్యములను వివరింపుము?

9. కెంపేగౌడ నిర్బంధమునకు కారణమును తెలుపుము?

10. కెంపేగౌడ నిర్బందము నుండి విడుదలయైన విధము నెరిగింపుము?

11. కెంపేగౌడ రచించిన గ్రంథమును గురించి తెలుపుము?

12. కెంపేగౌడ కాలమునాటి దేశ పరిస్థితులను వివరింపుము?

వ్యాకరణము

సంధులు

I. ఈ క్రింది పదాలను కలిపి వ్రాసి – సంధి పేరు రాయండి.

1. రామ + అయ్య :

2. క్షేమము + అంతము :

3. అది + ఏమి :

4. ఆ + అబ్జాక్షి :

5. వాడు + కొట్టె :

6. వారు + పోయిరి :

7. పూచెను + కలువలు :

8. తోచెను + చుక్కలు :

9. అందున్ + అందున్ :

10. లేత + కొమ్మ :

11. నిడు + ఊర్పు :

12. సరసము + మాట :

13. ఆ + కన్య :

14. కుఱు + ఉసురు :

15. మొఱ + ఆలించు :

II. ఈ క్రింది పదాలను విడదీసి సంధి పేర్లు రాయండి.

1. పెద్దన్న :

2. అవేమి :

3. కాలాడు :

4. మీయమ్మ :

5. ఇతడు డక్కరి :

6. తలందాల్చి :

7. ఔరౌర :

8. ఎట్టెట్టా :

9. లేగొమ్మ :

10. విరసపువాక్కు :

11. నట్టిల్లు :

12. ఇక్కాంత :

13. అచ్చోటు :

14. విపరీతపుకోరిక :

15. నెమ్మది :

క్రింది సంధి సూత్రాలకు ఉదాహరణ రాయండి.

1. ఉత్తునకచ్చు పరమగునపుడు సంధి నిత్యం

ఉదా:-

2. అత్తునకు సంధి బహుళముగానగు

ఉదా:-

3. ఏమ్యాదుల యిత్తునకు సంధి వైకల్పికముగానగు

ఉదా:-

4. సంధి లేనిచోట స్వరంబుకంటె బరంబయిన స్వరంబునకు యడాగమంబగు

ఉదా:-

5. ప్రథమ మీది పరుషములకు గ స డ ద వ లు బహుళంబుగానగు

ఉదా:-

6. ద్రుతప్రకృతికము మీది పరుషములకు సరళములగు

ఉదా:-

7. అచ్చునకు ఆమ్రేడితము పరంబగునపుడు సంధి తఱచుగనగు

ఉదా:-

8. సమాసంబునం బ్రాతాదుల తొలియచ్చు మీది వర్ణంబులకెల్ల లోపంబు బహుళంబుగనగు

ఉదా:-

9. కర్మదారయంబు లందు మువర్ణమునకు పు, ంపు లాదేశామగు

ఉదా:-

10. కుఱు, చిఱు, కడు, నడు, నిడు శబ్దముల ఱ, డ ల కచ్చు పరంబగునపుడు ద్విరుక్తటకారంబగు

ఉదా:-

11. ఆ, ఈ, ఏ లు త్రికంబులు

ఉదా:-

సొంతవాక్యాలు

1. అగ్గలము లేకుండ

2. కన్నులకద్దుకొను

3. కాఋలాడు

4. ఆకాశానికి నిచ్చెనలు వెయ్యడం

5. పొల్లువోకుండా

6. అల్లాడిపోతున్నాం

7. చెల్లాచెదరైపోవు

8. ఆలోచన

9. వినయ విధేయతలు

10. పంట పొలాలు

11. కూలీలు

12. తెలివి తేటలు

13. అతిథులు

14. ప్రతీకారం

15. పారిపోవు

ఛందస్సు

1. ప్రతి పాదంలో భ, ర, న, భ, భ, ర, వ గణాలు గల పద్యము పేరు

____

2. 11వ అక్షరం యతి స్థానం కలిగిన పద్యపాదము పేరు

____

3. ప్రతి పాదంలో న, జ, భ, జ, జ, జ, ర గణాలు గల పద్యము పేరు

____

4. 20 అక్షరాలుండే పద్యపాదము పేరు

____

5. 10వ అక్షరం యతి స్థానం కలిగిన పద్యపాదము పేరు

____

6. ప్రతి పాదంలో మా, స, జ, స, త, త, గ గణాలు గల పద్యము పేరు

____

7. 14వ అక్షరం యతి స్థానం కలిగిన పద్యపాదము పేరు

____

8. 21 అక్షరాలుండే పద్యపాదము పేరు

____

9. ప్రతి పాదంలో స, భ, ర, న, మ, య, వ గణాలు గల పద్యము పేరు

____

10. 19 అక్షరాలుండే పద్యపాదము పేరు

____

(బి) క్రింది పద్యపాదములకు గణ విభజన చేసి ఏ పద్యమో తెల్పి యతి ప్రాసలను గుర్తించండి.

11. అగ్రహమింతసూ పినబయత్నము స్వరమురిత్తవో వున త్యుగ్ర

---

12. నిడుజడిందాకి యెందుజననేరకయాక టగ్రుస్సిచెట్టుపల్

---

13. ఆకాశంబుననుండి డిశంభు నిశిరంబందుండి శీతాద్రిసుశ్లో

---

14. తలమేబ్రహ్మకునైననీ నగము హత్వంబెన్ననేనియ్యెడన్

అలంకారాలు

1. ఒకే అక్షరం అనేక పర్యాయాలు ఆవృత్తి కావడం ఏ అలంకారం?
2. అర్థభేదము గల రెండేసి అక్షరములు వ్యవధానము లేకుండా వెనువెంటనే రావడం ఏ అలంకారం?
3. సమాన అర్థము గల అక్షరాలు యొక్క జంటగాని అక్షరసమూహముండే ______________________
4. అర్థభేదం లేకున్ననూ తాత్పర్య భేదం గల శబ్దములు ______________________________________
5. విడిచిన పదమును మరల గ్రహించి వాడిన పదాలు ఏ అలంకారము?
6. ఉపమాన ఉపమేయములకు చక్కని పోలికను వర్తించడం ఏ అలంకారము?
7. సమాన ధర్మములచే ఒక విధముగ ఉన్నదానిని మరొక విధముగా ఊహించుట ఏ అలంకారము?
8. పదాల తుదినిగానీ చరణాల చివరగానో వాక్యాల అంతంలోగాని ప్రాసను పాటిస్తే ఏ అలంకారం?

లేఖలు

1. తల్లిదండ్రులకు లేఖ
2. కళాశాల అధ్యక్షులకు లేఖ
3. అధికారికి లేఖ
4. ఉద్యోగానికి దరఖాస్తు

అపరిచిత గద్యం – అవగాహన

(1) ఒక మర్రిచెట్టు తొర్రలో చిలుక మరియు గోరింక కలిసి నివసించేవి. అవి ఒక రోజు ఆహారం కోసం అడవికి వెళ్ళాయి. సాయంకాలానికి చిలుక గూటికి చేరుతుంది. వర్షం జోరున కురుస్తోంది. గోరింక మాత్రం గూటికి చేరలేదు. స్నేహితుడికి ఏమి ఆపద కలిగిందో! అని చిలుక బయపడుతూ ఉంది. అంతలో ఒక వేటగాడు వానలో తడుస్తూ మరిచెట్టు క్రిందకు వచ్చాడు. చిలుక ఆ వేటగాడి దగ్గరున్న వలలో తన మిత్రుడిని చూసింది. అయ్యో! నా మిత్రుడు వేటగాడి వలలో చిక్కుకున్నాడే! రక్షించే వాళ్ళెవరూ లేరా? మిత్రుడు లేకుండా నేను ఒంటరిగా బ్రతకలేను' అని బాధపడింది. ఎలాగైనా సరే స్నేహితుడిని రక్షించుకోవాలి అని నిర్ణయించుకుంది. చిలుక వేటగాడితో ఇలా అంది. అయ్యా నీ వలలో నా స్నేహితుడు ఉన్నాడు అతన్ని వదలి నేను జీవించలేను కావాలంటే నన్ను పట్టుకో నా మిత్రుణ్ణి వదలిపెట్టు అంటూ వేటగాడి ముందు వాలింది.

ప్రశ్నలు:

1. చిలుక మరియు గోరింక ఎక్కడ నివసించేవి?
2. చిలుక తన మిత్రుడిని ఎక్కడ చూసింది?
3. చిలుక వేటగాడిని ఏమని వేడుకున్నది?
4. ఆహారం కోసం ఎవరు వెళ్లి తిరిగి రాలేదు?
5. మరిచెట్టు క్రిందకు ఎవరు వచ్చారు?

(2) పుణ్యకర్మలు ఎక్కువగా చేసినవారు స్వర్గాది లోకములకు వెళ్లి పుణ్యఫలములైన సుఖభోగముల ననుభవింతురు. పుణ్యము నశించగనే వారు తిరిగి భూలోకమున జన్మింతురు. అట్లే పాపములొనర్చిన వారు నరకమున కేగి దుఃఖముల ననుభవింతురు. కాబట్టి మానవుడు సత్కర్మలొనర్చి ఉత్తమ స్థితి నొందుటకు ప్రయత్నింపవలెను. ప్రారబ్ధ కర్మలను మనము మార్చుకొనలేము, కానీ భవిష్యత్తు మన చేతిలో నున్నదనుట నిశ్చయము. కాన మానవుడు సత్కర్మలొనర్చి ఉత్తమగతి నొందుటకు తప్పక ప్రయత్నింపవలెను.

ప్రశ్నలు:

1. పుణ్యము చేసినవారు ఏ లోకమునకు వెళ్ళెదరు?
2. పుణ్యము నశించగనే తిరిగి వారు ఏ లోకమునకు వత్తురు?
3. పాపములొనర్చిన ఎచటకేగుదురు?
4. దేనిని మనము మార్చుకొనలేము?
5. మానవుడు ఎందుకొరకు ప్రయత్నించవలెను?

వ్యాసాలు

10 పంక్తులకు తక్కువ కాకుండా ఉపోద్ఘాతము, విషయము మరియు ముగింపు తప్పనిసరిగా ఉండాలి.

1. నిరుద్యోగ సమస్య
2. మాతృభాషలో విద్యాబోధన
3. అవినీతి నిర్మూలన
4. మద్యపాన నిషేధము
5. పరిశుభ్రత – పచ్చదనం